

Autor : MGR BEATA CHRYPEK

**SCENARIUSZ ZAJĘĆ
Z WYCHOWANIA DO ŻYCIA W RODZINIE**

- KLASA:** I gimnazjalna szkoły specjalnej (od 14-15 lat)
- LICZBA UCZNIÓW:** 8 – 12 (klasa koedukacyjna)
- PROWADZĄCA ZAJĘCIA:** mgr Beata Chrystek
- DATA:**
- CZAS TRWANIA ZAJĘĆ:** 2 x 45 min.
- TEMAT:** Higiena osobista szansą na sukces (towarzyski?)
- CEL OGÓLNY:** Wykorzystywanie środków higienicznych i kosmetycznych w życiu codziennym.
- CELE SZCZEGÓŁOWE:**
- Uczeń rozpoznaje przeznaczone dla niego środki higieniczne i kosmetyczne; odróżnia damskie od męskich oraz przeznaczone dla młodzieży od przeznaczonych dla dorosłych.
 - Uczeń wskazuje i nazywa środki, które służą do jego higieny osobistej.
 - Uczeń wymienia miejsca, w których można zaopatrzyć się w w/w artykuły.
 - Uczeń określa przybliżoną cenę środków higienicznych i kosmetycznych i porównuje ją z otrzymywanym kieszonkowym.
 - Uczeń opisuje swoje codzienne czynności higieniczne.
 - Uczeń opisuje warunki dla używania specjalnych kosmetyków.

- Uczeń charakteryzuje osobę atrakcyjną fizycznie i pożądaną towarzysko.

FORMY:

- indywidualna
- zespołowa

METODY:

- podająca – pogadanka
- rozmowa kierowana
- swobodne wypowiedzi uczniów
- pogładowa – obserwacja pośrednia i bezpośrednia
- praktycznego działania.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- duża plansza (gotowa lub wykonana przez nauczyciela) z podpisanymi środkami higienicznymi i kosmetycznymi
- koperty zawierające małe ilustracje w/w środków z etykietami nazw
- naturalne środki higieniczne i kosmetyczne
- środki plastyczne: duży arkusz brystolu, bloki techniczne i kolorowe pisaki
- reklamy tych artykułów przyniesione przez uczniów

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

I. CZĘŚĆ WSTĘPNA: 15 min.

- Powitanie nauczyciela z uczniami.
- Przypomnienie przez niego tematu (zapowiedzianego na poprzednich zajęciach).
- Wyjęcie przez uczniów z plecaków reklam kosmetyków (zadanie domowe z ostatniej lekcji).
- Wyjaśnienie przez prowadzącego celów najbliższych lekcji.
- Ustalenie zasad obowiązujących na wspólnych spotkaniach (załącznik).
- Krótka pogadanka nauczyciela wprowadzająca w temat lekcji - wyjaśniająca pojęcia: zdrowie człowieka, higiena osobista, toaleta codzienna, środki higieniczne i kosmetyczne.
- Gra interakcyjna – skojarzenia:

* Uczniowie ustawiają się w kole. Nauczyciel podaje głośno słowo związane z tematem zajęć, np. ranek, woda, mydło, bieg, róża itp. Kolejna osoba mówi pierwszy wyraz, który jej się skojarzył. Następne osoby dopowiadają to, co im nasuwa się na myśl. Gra ma na celu pobudzenie uwagi, rozbawienie i ożywienie uczniów. W grze nikt nie wygrywa*.

II. CZĘŚĆ WŁAŚCIWA: 55 min.

ZADANIE 1:

- Nauczyciel prezentuje na planszy środki higienicznych i kosmetycznych.
- Uczniowie układają na ławkach własne mini plansze z przyniesionych reklam.
- Uczniowie wskazują, nazywają, opisują i rozróżniają środki z plansz.
- Prowadzący prosi uczestników o wyjęcie zawartości kopert.
- Każdy uczeń samodzielnie segreguje wg przeznaczenia ilustracje z kopert i dopasowuje do nich etykiet z nazwami (odczytują je).
- Uczestnicy określają ulubione artykułów higienicznych i kosmetycznych.
- Nauczyciel inicjuje swobodne wypowiedzi uczniów o dokonywanych zakupach tych artykułów w sklepach i w sprzedaży bezpośredniej.
- Prowadzący pokazuje prawdziwe środki używane do osobistej higieny i kosmetyki.
- Uczniowie przyporządkowują je do ilustracji rozłożonych na ławkach.
- Wszyscy uczestnicy lekcji wykonują wspólną tabelę zawierającą czynności porannej i wieczornej toalety (wybrany uczeń pisze na tablicy to, co pozostali mu dyktują).

ZADANIE 2:

- Nauczyciel rozpoczyna rozmowę kierowaną o tzw, specjalnych okazjach; uroczystości rodzinne, spotkania towarzyskie, dyskoteki, randki itp., przygotowaniach do nich i obowiązującym na nich strojach.
- Prowadzący zajęcia dzieli uczestników na 4-osobowe grupy, prosi, aby zsunęli odpowiednio ławki, rozdaje im arkusze brystolu oraz pisaki i proponuje narysowanie symbolicznych postaci żeńskich i męskich, które sprawiają wrażenie miłych i zadbanych.
- Uczniowie w zespołach rysują postacie dziewczyny i chłopca (lub kobiety i mężczyzny), z którymi chcieliby spotykać się w szkole i poza nią.
- Nauczyciel wspólnie z uczniami omawia wykonane prace plastyczne, a wybrana uczennica charakteryzuje atrakcyjnego chłopaka, zaś wybrany uczeń – atrakcyjną dziewczynę.

III. CZĘŚĆ KOŃCOWA: 20 min.

- Podsumowanie zajęć:

a) Gra interakcyjna – gra z kłębkami wełny:

Wszyscy uczestnicy zajęć tworzą koło. Prowadzący spotkanie nauczyciel rzuca do przypadkowo wybranego ucznia kłębek wełny trzymając jego koniec w ręku i jednocześnie zadaje mu pytanie dotyczące tematu lekcji. Uczeń ten odpowiada na pytanie nauczyciela i odrzuca kłębek do następnej osoby zatrzymując nitkę w dłoni i pytając również o wiadomości z zajęć. Uczestnicy tak długo rzucają do siebie wełnę, aż każdy z nich udzieli odpowiedzi (możliwe jest także kilkakrotne rzucanie do jednej osoby). W taki sposób utworzy się między wszystkimi siatka. Gdy i nauczyciel, i uczniowie zostaną połączeni, można zapytać o aktualnie odczuwane stany oraz wyrazić refleksje o poczuciu wspólnoty z innymi.

b) Nauczyciel prosi o ocenienie przez uczniów zajęć w różnych aspektach (załącznik 2).

- Prowadzący dziękuje wszystkim uczestnikom za udział w spotkaniu i szczerą wypowiedź.
- Uporządkowanie miejsc pracy.
- Pożegnanie nauczyciela z uczniami.

LITERATURA WYKORZYSTANA DO PRZYGOTOWANIA SCENARIUSZA

Kościelska, M. Bassam, A. *Człowiek niepełnosprawny – rodzina i praca*. Bydgoszcz 2004.

Lew-Starowicz, Zb. *Nowoczesne wychowanie seksualne. Podręcznik dla młodzieży szkolnej*. Polska Oficyna Wydawnicza BGW Warszawa 1995.

Nowak, I. *Wychowanie do życia w rodzinie. Program nauczania dla klas gimnazjalnych szkoły specjalnej*. Oficyna Współczesna Poznań 2000.

Nowak, I. *Wychowanie do życia w rodzinie. Program nauczania dla szkoły specjalnej*. Oficyna Współczesna Poznań 2003.

Olechnowicz, H. *Metody aktywizowania głębiej upośledzonych umysłowo*. WSiP Warszawa 1983.

Wspomagające środki dydaktyczne: reklamy środków higienicznych i kosmetycznych.

załącznik 1

KONTRAKT OBOWIĄZUJĄCY UCZESTNIKÓW LEKCJI

1. Unikamy wulgarnych słów wypowiadając swoje myśli.
2. Używamy właściwych określeń części ciała.
3. Posługujemy się prawidłowymi nazwami środków higienicznych i kosmetycznych.
4. Umożliwiamy zadawanie pytań wszystkim uczestnikom zajęć.
5. Mówimy po kolei.
6. Pozwalamy wszystkim wyrażać swoje poglądy.
7. Szanujemy przekonania innych osób; nie śmiejemy się z nikogo i nie obrażamy się nawzajem.
8. Po zakończeniu zajęć nie plotkujemy o koleżankach i kolegach.

załącznik 2

OCENA ZAJĘĆ PRZEZ UCZNIÓW

1. Co wam się podobało na zajęciach?
2. Dlaczego te elementy (lub całość) wam się podobały?
3. Co wam się nie podobało?
4. Dlaczego te elementy (lub całość) wam się nie podobały ?
5. Które z informacji możecie wykorzystywać codziennie?
6. Czy któraś z zasad higieny osobistej jest trudna do codziennego przestrzegania?
7. Jakie cechy charakteryzują osobę atrakcyjną towarzysko?
8. Czy uważacie, że osoba przestrzegająca higieny osobistej jest pożądana towarzysko?

**ARKUSZ AUTOEWALUACJI
PO ZREALIZOWANIU TEMATU:
„HIGIENA OSOBISTA SZANSĄ NA SUKCES (TOWARZYSKI?)”**

ZAŁOŻENIE: UCZNIOWIE ZNAJĄ I STOSUJĄ ŚRODKI
HIGIENICZNE I KOSMETYCZNE W CODZIENNYM
ŻYCIU.

PYTANIA DO AUTOREFLEKSJI:

1. Czy uczniowie potrafią dostosować środki higieniczne i kosmetyczne do własnych potrzeb?
tak nie nie zawsze
2. W jakim stopniu uczniowie rozpoznają w/w środki spośród innych artykułów na rynku?
zadowolającym niezadowolającym nie rozpoznają
3. Czy uczniowie potrafią dokonać zakupów w drogerii lub innym sklepie z tego typu artykułami?
tak nie częściowo
4. W jakich sytuacjach uczniowie są w stanie zrezygnować z przyjemności na rzecz środków higieny osobistej?
każdych okazjonalnie nigdy
5. Czy uczeń umie opisać osobę atrakcyjną towarzysko?
obiektywnie subiektywnie nie potrafi
6. Czy uczniowie chętnie i aktywnie uczestniczyli w zajęciach?
tak nie przeciętnie
7. W jakim stopniu uczniowie współpracowali z nauczycielem?
dość często sporadycznie byli pasywni
8. Na ile uczniowie udzielali szczerych odpowiedzi?
byli autentyczni popisywali się nie byli szczerzy
9. Czy nauczycielowi udało się stworzyć przyjazną uczniom atmosferę lekcji?
tak nie czasami